

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szepirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

Nyitlár pettóóra 50 fillér.

MURAKÖZ

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SANDOR.

A munkakereset fokozása.

Ideháza és a külföldön legnagyobb probléma az, hogyan lehetne a mezőgazdasági munkásnépnek kereseti viszonyait javítani, illetőleg miként lehetne a téli kényszerű pihenésen keresethiányt segíteni? Azt hisszük, mi nagyon jó nyomon vagyunk, midőn a tömegtermelő mezőgazdasági háziipart gondoljuk ama arkanumnak, mely behégeszteni tudná azokat a sebeket, melyeket a téli teljes keresethiány, a kényszerű pihenés okoz. A mezőgazdasági tömegtermeléshez jóformán ingyen rendelkezünk anyaggal: a tolyók partja fűzrel van tele; az erdőkoszortuzta hegyek kinalják a faanyagot; sás, szalma szintén bőven áll rendelkezésre. És ahogy a földmives intenzívebben fog munkához, és ahogy évről-évre nő baromfi-, gyümölcs- és szőlőkivitelünk — egyre több ladára, kosárra van szükség, mely néhány százezer kéznek adhat munkát. Hiszen még ma is, mikor már valami nyolcvanezer háziiparos áll télen dologba, ezeknek a tömegtermelő cikkeknek készítésére, még ma is millió koronák mennek fölünk szőlőre szőlőszállító kosarakért, melyekkel Galícia és Csehország lát el. Miért ne készíthetnők mi ezt magunk? Miért kell ezekkel a milliókkal a külföldnek adoznunk?

A kivándorlás ellen, valamint általában a munkások anyagi helyzetének a javítására kétségkívül egyik legfontosabb szer a munkásoknak téli foglalkoztatás-hoz juttatása. Hazánk kedvezőtlen munkásviszonyainak egyik fő oka az, hogy a gabonatermelés rendkívül előtérben állása folytán a munkások tetemes része csupán a nyári hónapokban, sőt szá-

mos munkásköz csak az aratás idején talál foglalkozást, ellenben a téli hónapokban a mezeli lakosságot nagyrésze munkanélkül szűkölködik. Ezzel párhuzamosan a munkások háztartásában beálló gyakori zavarok járnak, mert felleve, hogy a munkás a nyári hónapokban, illetőleg az aratás alatt annyit keres, hogy ebből az egész éven keresztül megélhetne, a legtöbb munkásban hiányzik az előrelátás, hogy az így összetörődött magas kereset az egész év szükségletére arányosan felossza.

Éppen ezért a mezőgazdasági munkások helyzetének tartós javulása csak az esetben várható, ha céltudatosan gazdasági politikával olyan kereseti viszonyokat teremtünk, melyek lehetővé teszik, hogy mezőgazdasági munkásnépünk kifejtse teljes munkaerejét az év minden szakában megtalálja megélhetésének feltételeit, a keresetet nyújtó foglalkozást.

Ebben az irányban a földművelésügyi miniszterium igen élénk munkásságot fejt ki. Idetartozik a nagyobb jelentőségű s a belterjesztő gazdálkodást előmozdító tevékenységen kívül a téli gazdasági háziipari tanfolyamoknak a rendezése, melyeknek a száma évenként már az 500-at is meghaladja és melyeken a résztvevő munkások száma évenként a 15.000-et is felülmúlja.

A gazdasági háziiparral való foglalkozás fejlesztése céljából az 1890. évben kezdette meg a földművelésügyi miniszter a gazdálkodás dalom bevonásával nagyobb arányú akcióját.

A munkásoknak a gazdasági háziipar egyes ágaiban való begyakorlása céljából az idő szerinti évenkénti téli időben, amidőn a külső gazdasági munka szünetel, az egész

ország területén 500—600 községben, hat héttől hat hónapig tartó tanfolyamokat rendez a miniszterium, melyeken a munkások díjmentesen vehetnek részt. Földmivesséskölkön, és gazdasági ismétlőiskolákon, hol a földmivelő nép gyermekei részesülnek 14 éves kortól oktatásban, a gazdasági háziipar gyakorlati tanítását szintén elrendelte a földművelésügyi miniszterium s az iskolákat a tanításhoz szükséges eszközökkel felszerelte.

Az 1899. év óta ez ideig közel 5000 gazdasági háziipari tanfolyam tartatot, melyeken mintegy 80.000 mezőgazdasági munkás vett részt és sajátította el a gazdasági háziipar egyik vagy másik ágának üzését.

Ezeket a téli tanfolyamokat a kőszármásra, a seprűkötésre, gyékény- és szalmafonásra, továbbá a faragó munkákra tanítják meg a népet, tehát használati cikkek gyártására. Ezek előállításának elsajátítása különösen technikai ismereteket, sőt nagyobb kézi ügyességet sem igényelnek, a gép- és gépek versenye mellett is fenntarthatóak, mint keresetlet biztosító téli foglalkozások.

A tanfolyamokon nagy súlyt helyeznek arra, hogy a munkások kello gyakorlatot szerezzenek a tömeges fogyasztás tárgyát képező piaci cikkek rendszeres gyors és olcsó termelésében. Az évenkénti 500 téli háziipari tanfolyamon készült tárgyak értékesítése után félmillió koronát meghaladja a bevétel, mely összeg, mint munkadíj, osztatik ki a munka arányában a munkások között.

A gazdasági háziipari tanfolyamokat a gazdasági egyesületek és gazdákörök, a vármegyeyi mezőgazdasági bizottságok és megyeyi iparfejlesztő bizottságok, részint pedig a nép-

A talány.

Az eset különös véletlen folytán: a villamos világitás idegessége folytán történt. X. grófné házában hirtelen sötét lett. Intim, a csevegésnek szánt estély volt nála. A férjek mind béségvet és Écar-estét játszottak. A hölgyek el voltak szörva a szalonokban, és kis csoportokat képeztek az egyes fülkékben, melyek nagyon alkalmasak a barátságos társalásra és a művészetiről való csevegésre.

Francesco Rogviannak, a távolabb levő boudoirban, egy ügyesen rendezett tété-atété féltéje volt — hármásban Corbara márkiné és Clarice Delia Bonaventura grófnővel. Mind a kettőnek udvarolt egy idő óta, és nem is valami furfangos kísérlet kedvéért, mint inkább azért, hogy ki ne jöjjon a szerelmi kalandok gyakorlatából. Mikor a boudoirban hirtelen beállt a sötétség, és a háznak minden zugából zúrvazar, hangok zaja és különféle alkalmi élekek hallatszottak, Francesco Rogviannak egyszerre az az eszméje támadt, ami eddig csak gyakorlat volt, csapjon át a hasznosabb, erőteljesebb és veszedelmesebb vakmerőségbe.

A két nő nevetett és mintegy menekülve, helyből fölemelkedett. De havá? A sötétség egyforma mindenütt. Kettőjük közül az egyik belege utközött. Ő nem tudott és nem is akart magán uralkodni: átölelte és megcsókolta. És a véletlen ügyes vezetője volt, mert nem kellett sokáig keresni, a kái megtalálták a hölgy ajkát. Se felhá-

borodás, se elutasító mozdulat, se ellentmondás Semmi. Nyugodtan és öntudatosan lékezett fel.

Rövid ideig tartott a zaj és a zúrvazar a sötétségben. A villanyos láng ismét kigyuladt és pedig sisteregre ugry, hogy valami spirítisztikus kísérletre emlékeztetieit. Elmás élekek üdvözölték. Aztán elfoglalta mindenki előbbeni helyét és Francesco ismét a két hölgy közé ült, melyek közül az egyiket megcsókolta. De melyiket a kettő közül?

Egy csók elfogadása sokkal nagyobb fontos-ságu jelenség, mint ahogy a pusztá kétteljel meg-elégedhetett volna. Nagyon is fontos volt rá nézve, hogy melyik az a hölgy, melyet vakmerő rögtönzése folytán már majdnem a magának mondhatott és melyik az, melyet e gyors megadásnak a gyamujával nem volt szabad megértenie. Zavara most még fokozódott. És ámbár pontosan megfigyelt minden szót, minden mozdulatot, minden hangletést, és kutatta a fizionomiájukat, a pillantásukat, a szemlesütését, ellenőrizte a szájtügekesebb remegését — a szügyenérzetnek semmi nyomát, az édes lelki nyugtalanságnak semmi jelet sem vehette észre. Semminek semmi látszata! Ugy elveszett az adott és elfogadott csók e két nő egyesítésében, mint a tenger mélyében.

De azért mégis nevésséges és különös lett volna, ha nem kutatja tovább ezt a dolgot. Logikája egész helyes volt. Az a nő, aki nem védekezett az ő vakmerősége ellen, hajlandó volt szeretőjévé lenni. Ha meg meg tudta volna külfömbözteni egymástól, akkor nem kellett volna az idejét

vesztetetni efféle akadémikus csatározással. Mikép találja meg? Hogy jusson az igazsághoz? Hogy csalja ki a vallomást?

Azzal nem kezdhetette, hogy egyiknek szerelmen valjon és észbe juttassa a megtörtént tényállást, — nem tette a másik miatt, mert ha véletlenül az, akihez fordul, nem a megcsókolt hölgy, akkor akaratlanul kompromitálja a másikat, akit tényleg megcsókolt.

Kj mindegy! Ha egyik helyen kudacot is val, a másikon legalább eléri a győzelem biztonságát. A legrosszabb esetben — azaz abban, ha nem a megcsókoltná kezdené el — nem bánja? ha ezt elveszti, hogy a másikat egészen a hatalmába kerítse. A terv tisztá volt. És mivel jó ideig nem történt semmi, ami ezt az értékes tüköt megvilágította volna, egy este Corbara márkinéhez közeledett, akit boudoirjában talált, hol csakis a barátait szokta fogadni. Egyedül volt. Némán és mozdulatlanul állt egy nagy börszéknél, szeméit felé behunyta, mintha a hosszu ábrándozás el-lankasztotta volna. Nesztelenül és szerelmesen közeledett és szó nélkül — a sötétséget a csend el akarta helyettesíteni — könnyedén megcsókolta a homlokát.

Mintha villámcsapás ieszette volna fel ál-mozdásából della Corbara márkinét! Egyenesen feleme kedett, mint egy geryitással és börszót veti, akár egy királyné a rég elmúlt időkben! Hallgatott, de tekintete, melyet Francesco kora szegzett, büszke és méret volt, ilyen a felirasztott nőstény

mivvelési és közjótékonyági szövetkezetek, gazdasági akadémiák, földmivvelőiskolák, gazdasági szaktanárok stb. a földmivvelésügyi miniszter megbízása szerint és támogatásával rendezik.

Az ismétlődő iskolai tanítók ezirányú képzése céljából a nyári szünetekben a miniszterium több tanfolyamot rendez.

Hogy a földmivvelésügyi miniszteriumnak ez a tevékenységét milyen hatalmas batadás kísérte, legjobban mutatja az, hogy százal meghalad azoknak a községeknek a száma, ahol a háziparas munkások termelő- és értékesítő szövetkezetet alakítottak. És hogy ez nem apró közzgazdasági vállalkozás, jelözzük azt, hogy a tápi gyékényfonó házipari szövetkezet múlt évi mérlegében 350.000 koronát mutat ki, mint olyan összeget, melyet tagjainak készített munkájukért kifizetett. Volt munkácsi család, nemcsak itt, hanem az ország számos helyén, melynek téli keresete a házipar révén a kétszáz koronát bőven meghaladta. Nem ismeri a magyar földmivvelő helyzetét az, aki ez összeget csekélyi és nem annak látja, a mi olyan kezdésnek, melyből a népjólét virága fakadhat.

Hol nyaralunk?!

Hirtelen, váratlan csak nyakunkba csöppent a nyár az ő tikkasztó melegségével s egyben azzal a gondtal is, vajjon hol nyaralunk?

Hiába panaszkodunk a pénzügyi válságról s arról a sok minden kellemetlenségről, amely együtt jár vele. Hiába szidalmazzuk az olaszokat, akik az ő kapzsiságukból háboruba sodorták a vén Európát s ezzel közvellen előidézői lettek a nagy pénztelenségek, azért nyaralni, ha beáll a meleg idő, minden embernek kell. Ezt a kell szócskát akár erősebben is meggyomhatjuk, mert ebben a kicsi, mit sem jelentő szócskában, rejlik sok jobb sorsra érdemes család vagyoni s egyben erkölcsi katasztrófa.

De sok szép családi életet holgyatott már meg ez a négy betűből összelakott szócška. Hány boldogságnak ásta meg korai sirját! Mert azok, akik használták ezt a kell szócskát, nem tudtak felülemelkedni azon a társadalmi felogáson, hogy némely dolgot végig kell csinálni, akár török, akár szakad.

Akár telik a jövedelemből, akár csak szörnyű áldozatok árán volt megszereshető az.

Igy vagyunk a nyaralás kérdésével is. Oh be sokan szívesen nélkülöznék a nyaralásokozta gyönyörűségeket, ha azzal megakaríthatnák azt a temérdek gondot, mit a nyaralási költségek megszerzése okoz. Sokan mennének inkább valami elhagyott tanyára, poros faluba, embertől, állattól elhagyott tájra, csak ne kellene az a temérdek költség kiizzadni, ami különösen egy nagycsaládú háztartásnak szükséges.

De hát nem lehet a társadalmi állás, meg a szomszédok, de különösen a jó barátok és barátok megkívánják, hogy nyaralni menjünk. Akár jól esik, akár nem. Akár elbirja budgetünk a nagy kiadást, akár nem.

Mert utóvégre mindenki nem cselekedheti azt, mint a nagyvárosi nagy lábón élni kívánó, de gyenge jövedelmű familia cselekedte, hogy nyaralni sűrűn elfüggönyözött utcai ablakokkal jelzi mindenkinek, akit illet, hogy az »uraság« nyaralni ment, míg jómaga az elsőléttel szobákban várja az éjszaka beköszöntét, hogy egy kis friss levegő szippantására kimerészkedjék a szabadba. Mi vidékiek sokkal intusabb életet élünk, semhogy az első huszonnegy órában reá ne jönnének a mi turpiságunkra. Nekünk tehát tényleg nyaralni kell mennünk. Legfeljebb azt a luxust engedhetjük meg magunknak, hogy elsőlkünk valahová Kutyabagásra, el- lenben anizoktat küldetünk valamelyik ismerősünk által a Magas Tátrából, vagy aki még előkelőbb akar lenni, valahonnan az Északi tenger mellékéről. Összel azután traktálhatjuk ismerősünket a gyönyörű nyaralóhelyről, melyet jómagunk is csak a beszerzett leírásokból ismerünk.

Tehát nyaralni kell. Kell az ügyvédnek, az orvosnak, a tanárnak, a hitelre számító kereskedőnek, a hivatalnoknak, szóval mindenkinek, aki csak a legcsekélyebb szerepet is akarja társadalmunkban játszani. Nohát ha már mindenkinek kell nyaralni, akár telik, akár nem telik, legalább igyekezzünk nyaralásunkat úgy megválasztani, hogy azzal, ha magunknak nem is, de legalább az országunk hasznára lehessünk.

S most ismét elővehetőnk ékesszólásunkat annak erejével próbálkozhatnánk, tőlán sikerül ez esztendőben a magyar furdözöket

Magyarországon megtartani. Talán megludjuk értetni véreinkkel, hogy ha az a sok pénz, mit külföldi furdők haszontalan passziójára kidobunk, mind itt benn maradna, ebben a pénzzükében leledző országban, akkor talán mégis csak remélhető lenne, hogy ezek az áldatlan gazdasági viszonyok, melyek most uralkodnak, előbb vagy utóbb kedvezőre fordulnak.

De mi nem is próbálkozunk ezzel. Minden esztendőben kiprédikáljuk a tudónket s a külföldi furdők statisztikájából később mégis azt tudjuk meg, hogy az összes külföldi nagy és kisebb furdőhelyek idegenforgalomban, a magyarok adták a legnagyobb százalékot.

Pedig ugyebár ez az ország a tejjel-mézszel folyó Kanadában?! Itt fakadnak fel a legtöbb gyógyforrások s természeti szépségekben sem tud egyetlen külföldi furdőhely sem a miénkkel vetekedni.

S a magyar furdőhelyek mégis elhanyagoltak, nem tudnak előbbre jutni, mert nem támogatja a magyar.

Vagy talán ez esztendőben mi családunk s a magyarok magyar furdőhelyeket frekventálnak ebben a szezonban?! Oh minő szívesen szeretnénk csalódnai!

K Ü L Ö N F E L É K .

N e k i .

*El-el megyünk egymás mellett,
S nem köszöntünk egymásnak.
Se „Jónapot”, se „Jóreggelt”,
Attól félünk — meglátnak.*

*Haj! pedig ha távol vagyunk,
Visszaemlékezünk mindketten.
Szívemből is — tiédből is
Egy mély sóhaj — elreppen.*

*Nem beszélgetünk egymásról,
Mások előtt nem szabad,
Pedig ott benn, a kebelben,
Szívünk majdnem — megszakad*

Kutyák Márton.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király Schwarz Jakab csáktornyai főrabbinak sok éven át kifejtett hasznos tevékenysége elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. A kitüntetés, amely örvendetes, annyira nem

oroszlán. E tekintet alatt nem tehetett másképp, le kellett sütni a szeméit. Alig tudta kihozni e pár szót: Bocsnátot kérem, márkiné.

Az nem elég! válaszolta emez hidegen. A fiatal ember megértette és nem várt, míg ajtót mutatott neki.

Tehát a másik volt. Ezt örökre elveszítettem — mondá magában, de legalább bizonyos vagyok benne, hogy a másik volt. Most már könnyű a feladat és utja egyenes és biztos Clarisse grófnővel szemben már nem volt ellenpórára szükség. Csak lazábban kellett a gyeplőt tartania és az időt siettetnie. Egészben véve megvolt elégedve, mert Clarisse tulajdonképpen jobban is tetszett neki. Most egészen neki szentelte magát. Nem bátorították ugyan fel arra, hogy az udvariasság egyszerű rendszerét megváltoztassa, de a fiatal ember ezzel nem törődött. Az a tudat, hogy olyan hölgygel szembeállítja magát, akit már egyszer megcsókolt, bizalmassá tette. Egy szép napon elhatározta magát, hogy sétára megy vele és ott a járókelők és a kocsi hallámzó tömegében fogja megtörni a hallgatást. Mert ismeretes dolog, hogy egy nagyon népes utca ép oly alkalmas az intim beszélgetésre, mint egy nagyon csendes hely.

Őn velem szemben szigorú, Clarisse grófnő és joga is van hozzá. — Ellenkezőleg nem vagyok elég szigorú, pedig ez kötelességem lenne. — Akar igen elnéző lenni egyszer? — A szerint, a hogy.

Mit kellene tennem, hogy elnézőnek tartson? — Bűnbocsánatot kell adnia, aki bűnbocsánatot ad, az fölbocsátja a bűne. Hogy érti azt? Szerencsétlenségünkre, nem sokszor történik, hogy az ember sőtétben marad. De hisz ön napvilágnál vétezik. — Mikor? — Minden nap. Hisz most is életre halálra udvarol nekem.

Nem, én nem úgy értem. Azt hiszi, hogy el tudtam felejteni? — Mit? Clarisse grófnő maga sem tudta elfelejteni. — De mit? Mit? — Akarja, hogy elpiruljak? A világért sem, de nem értem önt. Clarisse grófnő ne ejtsen kétségbe. Esküszöm, hogy nem értem önt. Most igazán kíváncsivá tett, mi történt a sőtétben? Valjon be mindent. — Clarisse grófnő én sőtétben... egy ellenállhatatlan vágy folytán... Mit tett? — Csókot adtam egy isteni nőnek. Egy hölgynek? Egy előkelő hölgynek. — És ő nem ütötte pofon? — Nem. — Hát akkor az ön előkelő hölgy cocotte volt. — De Clarisse grófnő? És én adjak bűnbocsánatot? Én részéről sem el nem ítélem, sem meg nem bocsátok. Csak nagyon sajnálom, hogy ép ön beszéli el, hogy olyanoknak a becsületére tör... akiknek nincs becsületük. — De hisz én... Ne igazolja magát... most egy sétakocsizást tesz a férjemmel...

Tényleg ép ebben a percben arra hajtattott Clarisse della Bonaventura grófnő férje. Intett neki a napernyőjével. A kocsi megállt. Clarisse oly gyorsan szállt be, hogy Francescának még annyi ideje sem volt, hogy segítsen. Az asszony férje oldalára ült és az alatt a fiatal ember oly bambán

és meglepetten emelte meg kalapját a járdán, akár egy automata.

Az ördögbe, hát melyiket csókoltam én meg akkor este. — Ezzel a kérdéssel a fejében és az ajkán ezzel a rögeszmével, ezzel a tortúrával elment még az nap egy barátjához tanácsért és segítségért, egy érettebb és tapasztaltabb férfihez, aki visszavonult az életből, miután azt jól kiélvezte. Most úgy élt, mint egy misanthrop és tetszett magának abban a szerepben, hogy másoknak szerelmi ügyekben tanácsokat osztogasson. Ez az uriember éppen ládát csomagolta és útra készült. Türelmesen és csodálkozás nélkül hallgatta végig Francesco Riviellani tudósítását.

— És most beszélj mester! — fejezte be elbeszélését a fiatal ember. — Mit szólsz ehhez? — Azt hiszem, hogy ez a két asszony nem akar szerelőt.

— Tehát tisztességes asszonyok? — Ha kedved telik benne, nevezd ki tisztességesnek.

— De azért mégis igaz, hogy az egyik csókol fogadott el közülök, annakül, hogy megbotránkozott volna rajta.

— A sőtétben? — Mindegy, elfogadta.

— Fiu te még nagyon zöld vagy. Hisz még a tisztességet is szóba hoztad!... Istenem, ha a nő tisztessége csupán abban állana, hogy nem

meglepő Mellió betetőzése és koronája annak a lélekemelő ünneplésnek, melynek tárgya a közelmúlt napokban a helybeli főrabbi ilteni tevékenységének 50 éves megújulásának alkalmából volt.

— **Halálkozás.** Részvétellel közöljük a szomorú hírt, hogy id. Heinrich Mór, csáktornyai polgár, f. hó 13-án, d. e. 11 órakor, életének 65-ik és boldog házasságának 34-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A boldogságtól feleségén kívül 2 fia és kiterjedt rokonság síratja. Heinrich Mór't kedden d. u. 5 órakor helyezték el örök nyugalomra. Béke legyen porai fölött!

— **A fagyos szentek.** A félelmetes hírű fagyos szentek: Pongrác, Szervác és Bonifác, alaposan megtréfálták ez egyszer a remegő gazdákat. Ahelyett, hogy okot szolgáltattak volna a félelemre, ellenkezőleg valóságos kánikulai hőséget zúdítottak ránk a kedvező és szeszélyes időjárás után. Vasárnap és hétfőn, valósággal türhetetlen volt a melegség s utóbbi napon vihar kitörésével is fenyegetődzött, mely azonban minden baj nélkül szerencsésen elvonult lejjük fölött. Kedden reggel hűvökre fordult ugyan megint az időjárás, de már dél felé újból tüzesen szórtá sugarait az öreg Nap a földtekére, hogy a dídérgő fagyos szentek renoméját ez évre végelegesen lerontsa.

— **Iskolalátogatás.** Dreisziger Ferenc, a kalocsai róm. kat. tanítóképző-intézet tanárát, mint az Országos Közoktatási Tanács tagját, a vallás- és közoktatási miniszter a csáktornyai áll. tanítóképző intézetbe küldte. Dreisziger Ferenc f. hó 12-én érkezett Csáktornyára s három napon át a tanítóképző-intézet összes tanulmányi ügyeit tanulmányozása tárgyává tette. Dreisziger Ferenc ezúttal különösen a pedagógiai tanítás eredményét, a gyakorlati kiképzést, különös tekintettel a revidált tanterv bevezetésére a tantervi útitások alkalmazására — figyelte meg. Dreisziger Ferenc 14-én este elutazott Csáktornyáról.

— **Trachoma tanfolyamok.** A trachoma kórtanából és gyógyításából az 1886. évi V. t. c. alapján községi, kör- és hatósági orvosok számára a belügyminiszter megbízásából tíz napig tartó trachomatanfolyamok fognak tartatni és pedig: 1912. év június hó 17—26-ig bezárólag: Perlakon a m. kir. állami szem-

kórházban legfeljebb 5 orvos számára. Az indokolt jelentkezések a választott hely megjelölésével f. évi május hó 31-ig a közigazgatási leletes hatóságok utján a m. kir. belügyminiszterhez intézendők, a ki a felvételt feltehetően dönt. A résztvevő orvosok összes költségeit fedezésére egyenként 200 korona segélydíjban fognak részesülni.

— **Egyházi karnagy.** Ertl Gábor salgótarjáni kántort és zongoraművészt gróf Csáky Gyula váci püspök székesegyházi karnaggyá nevezte ki. Ertl Gábot egyúttal az összes váci iskolákban az ének tanításával is megbízták. Erről a kinevezésről részben azért emlékezzünk meg, mert Ertl Gábor a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben szerzett tanítói oklevelet s az itt nyert ismeretek alapján képesített kántorságra is; megérdemelt pedig ez az Ertl Gábor, aki a legutóbbi kántorválasztás alkalmával a jelenlegi kántorral szemben, mint »arravalótlan« nagy kisebbségben maradt.

— **A tapolcai barlangavatás.** A múlt évben történt, hogy Tapolcán véletlenül barlangokra bukkantak, amelyek aláaknazzák az egész várost s amelyeknek se vége, se hossza. A város előkelő polgárai összeálltak, hogy az idegenforgalom érdekében járhatóvá alakítsák át a barlangországot. Egy évi munkával el is érték ezt. Kilenc szép barlangot lártak fel, ellátták villamos világítással a földalatti üregeket. Különös érdekessége a barlangnak a földalatti út, amelynek vizében lömérdek apró hal él. A barlangot a múlt héten adták át rendeltetésének. A megnyitásra nagy közönség seregelt össze. Ott voltak a városi és járási tisztviselők, az iskolák és Tapolca színe-java. A barlangbizottság nevében Dr. Szűcs Arnold ügyvéd szép beszéddel nyitotta meg a barlangot. Az iparos daloskór Himnusza után véget ért az ünnep s a közönség előzömlött a barlangok gyönyörű labirintusában.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Iparos Olvasókör f. hó 12-én rendes évi közgyűlést tartott. A közgyűlés egyik pontja a tisztújítás volt. A választás a következő eredménnyel végződött: elnök lett Petrics Ágost, alelnök Hári József, pénztáros Horváth Mihály, jegyző Szirk Frigyes, háznyag Horák Ödön, könyvtárosok Kollárics Gusztáv és Král Mátyas, számvizsgálók Antonovics és Petrics Győző. A választmányba beválasztottak: Filő Ádám, Filő István, Horváth Pál, Herics Mátyas, Hübsch Manó, Kosák Antal, Sáfán Károly, Segovics Antal, (rendes), Magyarics József és Troják János (pót) tagok.

— **Méhtolvajok.** Tomasics Ferenc és Tomasics György lapáthegeyi suhancokat letartóztatták, mert Perkó István ugyanottani lakos terhére 2 db. számból készült méhkast loptak el a bennük lévő méhekkel. A kár 20 koronára rüg.

— **Váltóhamisítók.** Pozsgán János paphegyi lakos váltót hamisított, amennyiben az Alsólendvai Takarékpénztártól hamis váltóra 2600 K kölcsönt vett fel a községi előjáró-vány alapján. Pozsgán János a váltón Fodor János paphegyi, Premus János alsóvighegyi lakosok, valamint a saját felesége, szül. Zsindárics Dóra aláírását hamisította. A váltóhamisítót a kir. ügyészségnek fejjelentették.

— **200 éves jubileum.** A Szekeslebervári Kereskedelmi Társulat f. hó 12-én ünnepelte meg fennállásának, 200-ik évfordulóját. Az ünnepség az ország minden részéből meggyilvánuló érdeklődés és részvétel folytán országos jelentőséget nyert. A Csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó az ünnepségen Hirsch-

mann Leo elnök és Schwarz Lajos dr. Htkár képviselte és utóbbi a jubilaris társulatot a Kereskedelmi Kaszinó nevében a diszközgyűlésen a többi üdvözlő sorában rövid beszédben köszöntötte.

— **Képesítő vizsgálatok.** Az új tanterv életbe lépésétől a tanulóképző-intézeteknél a felkészítő vizsgálatokat megelőzőleg osztályképesítők tartatnak. A negyedéves növendékek osztályképesítő vizsgálatát holnap kezdődnek. Ekkor és a következő két napon írásbeli vizsgálatok lesznek, majd a pünkösdi ünnepek utáni négy napon a gyakorlati és szóbeli vizsgálatok tartatnak meg. A képesítő vizsgálatokon a miniszter megbízásából Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő elnököl.

— **Figyelmeztetés.** Az utazó közönség érdekében szükségesnek tartjuk újból megemlíteni, hogy a reggeli vegyes vonat az új menetrend szerinti már felhat órákor indul Nagykanizsra fele.

— **A város tanácsterméből.** Csáktornya képviselőtestülete f. hó 14-én közgyűlést tartott. A képviselőtestület határozatából a Csáktornyavidéki Takarékpénztár által békelt helyiségek f. év október 1-től 6 évre bérbeadandók — Az Orsz. Polg. isk. Egyesület által felvett reform eszméhez a közgyűlés hozzájárul s a szükséges lépéseket megteszi, hogy a helybeli polgári iskola, amely már tervszerűleg 7 osztályra épült, 7 osztályú ipariskolává fejlesztessekké akkép, hogy abban a lakalós és asztalosipar tanítassék — Tergovics István részére települési engedély kiadását rendelle el községi kötelekbe való felvétel nélkül. — A villamtelep melletti községi ingatlan ez idő szerint ne adja el. — A jegyzők Erzsébet Árvaházának támogatására a község az egyesületet mint pártolólag belép. — A piaci és város helypenzek felemelése tárgyában bizottságot küldött ki. A községi tisztviselők és alkalmazottak fizetésének javítását a nagy drágasági viszonyokra való tekintettel elvben elhatározta s ennek miként való kivételére ugyan csak bizottságot választott. — A régi kórház melletti 3214 négyszögöl területű szántóföldet Ziegler Jozsefa, férj. Teibel Edénétől egyhangú határozattal megvette. — Végül Morandini Bálint előterjesztésére elhatározta, hogy e községen át folyó Ternava medrét szabályozni fogja. Ennek megtervezésére szintén szűkebbkörű bizottságot választott a közgyűlés.

— **Esküdtök összeírása.** Lapunk május 12-ik számában közölt hírdelmény kikészítéseül közöljük, hogy a f. hó 26—28-ig terjedő napokban az esküdték alapjastromába való felvétel végett jelentkezni lehet a városházán.

— **Árad a Mura.** A folytonos özöses, mely Stájerországban a miénknel is nagyobb dimenziókat öltött, a Mura vizét, alaposan megduzzasztotta. Bruck, Leibnitz, Landscha partjait árvízveszély fenyegette. Ezek a veszélyek a mi muramenti községeinket is sorompóba állították. A velt távirati értesítések alapján, melyek a Mura további áradását is kiáltásba helyezték, a csáktornya és perlaki főszolgabírák a szükséges intézkedéseket megtették, hogy a Mura árja muramenti községeinket, valamint a mi érje.

— **Pályázati hírdelmény.** A közös hadsereg katonái és nevelőintézeiteiben magyar honos ifjak részére az 1912/13-ik tanévre fenn tartott alapítványi helyekre pályázatot hirdetnek. Az érdeklődők a katonai akademiák bővebb ismeretelésére szolgáló Tájékoztatót a m. kir. honv. miniszterium segédhivatalától díjmentesen megkaphatják. Híreink folytatása a mellékletben.

akar szeretőt, akkor az a kettő. — már a menyire mi tudjuk — tisztességes. De ha valakinek szeretője van, akkor számolni kell azzal, hogy soknak lesz tudomása róla, tegyük fel a teljes titoktartás lehetőségét, akkor is a szeretőnek magának tudnia kell róla. Ez meg, — beláthatod barátom, — nem csekélység. És ezért rászámolj tőle sok nő. Ha lehetne valamely fantasztikus csoda által valamely természetfeletti fenomenon által szeretőhöz jutni, annélkül, hogy annak tudomása lenne róla, mennyire csökkenne a tisztességes nők száma! S ebben rejlik a te csókod talánya. Minimális mértékben, itt van a fantasztikus csodának az esete. Ez a két nő oly rendkívüli helyzetben volt, mely mindkettőjüknek megengedte, hogy csókot élvezzen, annélkül, hogy a másiknak s neked tudomásotok lett volna róla. A sötétség eltakarta a ténny a világ szemé elől és azáltal, hogy ketten voltak, előtett is titok maradt. Egymást fedezték, mind egyik közülük biztonságban érezte magát és igaza volt. Tényleg te magad se tudtad és nem fogod tudni sohasem, melyik volt. És most kérlek tedd meg nekem azt a szívesseget és hajgy elutazni, mert látod barátom, én még sohasem késtem el vonat olyan nő miatt, akit szerettem és képzelted, hogy most sem vagyok hajlandó lekérni két nő miatt, akiket sohasem fogok meghódítani.

— Ugye én sem, mi?
— Ha még egyszer együtt találnád mind a kettőt sötétben, akkor — ki tudja?

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora tam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplatna čena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvrt leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Šuradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR.

Dobra voda.

Bez dobre vode nega dobrog zdravlja. I naj divješi ljudi koji po sumah živiju dobro znaju to, jerbo gde ni najdeju zdravo vodu, tam se nigdar ni nastaniju. Bez vode nema življenja. Rimljani i egiptomci su već više jezer tét pred nami živeli pak su već onda strahovitne kanale i cevi delali, da ponjih iz velike daline dobro, čisto i zdravo vodu dobiju. Razvaline se još dandanas vidiju od ovih cevih i ljudstvo na čudo hodi glet tam ove stvari starinske. Doktam je samo voda bila stvorjena za žedju, te čas ov starinski puk je bil jak, moćen i zdrav. Kak su pak jedenput vodu ni tak poštuvali i počeli su svakojačkoga alkohola trošiti, taj veliki i moćni orsagi su se srušili i puk se uništil. S vrho toga, kak se obrazovanost po svetu rjširjava opet voda dobi važno stran i jakost na naše zdravlje i na spametno mišljenje. Na život je naj važneša stvar dobro voda, zato denes se vtičeju občine i varaši, da skim zdravešu i čistešu vodu pri baviju za stanovnike.

Mraka, morje i potok neima dobro vodu za piti. Vu ove lehkse se na smeli svakojačka grdoba, koja je zrok svakojačkim betegom. Ove odprte vode nikaj ni brani, da ni dojde nutri prah, blato i ona smrdoča, koja se tak vu varaših, kak i na selah tu i tam skup nabere. Lanjsko leto prinas koleru je od Dune voda zročila.

Daklem nigdar nebi smeli takvu vodu piti za koju znamu, da nije čista i poleg toga nije zdrava. Prva dužnost je občinam, da si skrb zemeju za dobro vodu. Gde je

dobra voda vnoغو menje vina i zganice se troši i punu menje je betežnikov takaj i mrtvih, kak tam, de smrđljivo vodu pijeju. Po svedočeno je, da po onih mestah, gde zdravo vodu pijeju i ni boraviju se sa vnoгим vinom i zganicom, stanovniki su zdravi, dobri delavci i zdravo decu rodiju. Po takovih mestah su puno bolši gospodari i puno mirneši i zadovoljniješi življenje imaju obitelji. Gde pak na čistoću, daklem naj predi na čisto vodu nikaj nedaju i gde se vnoغو alkohola potroši, tam je krajšo življenje, ljudi su slabi, deca su za hirjena i ako vu takovim mestu kuga nastane puno više ljudstva pomere.

Veliko važnost ima anda voda ni samu pri zdravlju, nek i pri gospodarstvom, i pri zadovoljšeinom. Kakva mora biti dobra voda?

Naj predi čista, kak kristali i nikakvo duhu nesme imati. Kalna voda ni samu da je odurna, nek i jako je pogibeljna na zdravlje. Daklem ako je voda kalna, duhu ima onda je ni zdrava. Sim ni spadaju kisele vode, koje negda i doktori ponudiju betežniku, da takvo vodu pije. Drugač stoji stvar, ako je vu zdenicu mlaj i voda je od toga kalna i smerđljiva, vu takovi vodi na hiljada bacilusa živi. Ravno zato brani mo ramu zdenice od toga.

Odprte zdenice moramo pokriti s deskami, da nemore se nikakvo smetle nuler na tepsti. Zdenice od stale i od gnoje daleč napravimo i pazimo, da okolo zdenca nikakve mlake ne stojiju. Dobro je takve zdenice, koji su s cigla ili s kamena zazidani od sgor na dva meter scementa napraviti, da se nemore nikaj vu zdenec scējati.

Vu takovim zdenicu voda čista ostane i smirnom dušom moremo grabiti i piti ovu vodu, jerbo znamo, da od nikut okaljane nemore nutri. Razmi se, da zanavek ni tu nemore čista voda ostati, ako ni čistimo zdenca, zato svake dvé, tri leta zdenca treba pregrabiti i dobro scistiti.

Kak javna stvar je voda vu životu, naj bolje svedoči, da punu teško je žedjo terpeti, kak glada. Jesu kunstleri, koji moreju bez jela biti na čele tjedne, ali još jeden ni se znašel, koj bi to bez vode mogel na praviti. Vodu bolje potrebuje človek, kak hranu. Vu hranu nam narav samia dosta vodu pribavi; znamu da i vu mesi je 60—70 procentov vode, vu sado i vu povertju pak još više. Vidimu, da vu hrani je čez polovicu vode, pak itak žedjamu. Potrebno nam je na dan poldrugi liter friške i čiste vode.

Kuliku vode moramu piti k obroku, to od hrane visi. Čuda vode meša žaludca, opet pre malo vode pak je još vekša falinga. Koj više mléka, juhe ili sada jede, on je menje vode potreben, kak on, koj trdo hrano štima. Skim je trdeša hrana, stém više vode nuca. Koj pod jelom ni pije vodu, neima apetiti.

Ako kuga dojde na svaki način mora se voda dobro skuhati i tak vu čisto posudu deti gde se prehladi i samu onda ju pijemo.

Politički pregled.

(B.) U magjarskim parlamentu je mađus mesec 8-ga dana dalje trajala borba nad kormanovoga predstava. Govorili su Bikady Antal, Kelenen Samu i od gospodar-stranke

I. Čoviek si mora pomoći znati.

Bilo je u jednom klostru pod obedom. Poznato je, da se u klostrih pod obedom i u obće pod zajednickim jelom čita sveto pismo, a u obće se ima mučati a ne govoriti. U tom pak klostru o kojem moja pripoviest govori, bila je povrh toga navada, da kod stola nitko nije smel za sebe nekaj zahtievati, ako bi mu koja stvar manjkala, n. pr. da nebi imal zlicu, vilicu, noža ili kruha ili čašu. Svaki je imal tu bratinsku dužnost, paziti, da mu nebi susedu koja stvar manjkala, te je u tom slučaju onda poslužnika upozorili, kaj njegovomu susedu pri stolu manjka.

Anda se je jednog dana dogodilo, da je neki novicijus u svojoj juhi našel čudnovati komad mesa, najme trtvoغا mladoga miša, — kaj se lahko dogodi, gde se za sto osobah u jednom kotlu kuha.

Nearetni pronasatelj miša, naravski nije mogel dalje jesti. Njegovi susedi pri stolu, lievo i desno nisu nikaj opazili te su svoju juhu samo dalje jeli i — pojeli.

Naš novicijus se je shrakuval, skasljaval, sve da se iztakne, kako bi drugi nje-

govu nevolju mogli opaziti te videti, zašto je ostavil juhu, ali nitko nije ništa opazil. Već ga je obuzelo skušavanje, da prekoraci navadu mućanja, kad se nitko neće za njega zauzeti, kad mu eto sine u glavu izvrstna misel.

On za sebe nije smel nikaj zahtievati, ali na sudrugu mu je bila dužnost paziti, da im nikaj nemanjka, pak se je dobro zmislił: »Pst, pst!« — pozove poslužnika katolu te mu prisaptne: »Od mojih susedah nema još nijedan miša u juhi!«

Pak izbilja! Poslužnik ga je oslobodil juhe s mišom, makar da on za sebe nije nikaj zahtieval.

Je, čoviek si mora pomoći znati!

II. Školnik Jeremias Trpki.

U školi Vratisincu je gospodin školnik Trpki bil baš zaposlen, jednoinu njegove školske diece hlače na stražnjoj najdebljijoj strani liela, sa posve friškom, žitkom brezovačom pretepesti. Ravno, kad je u najboljem delu bil, dojde iz nenada školski inspektor u školu. Drugi školnik bi u tom slučaju bil pretrgnul svoje delo, ali naš Trpki, ne samo

da nije pretrgnul pretepanje dečka, već je uzprkos tomu, što je nadzornik došel, svoje dielo još većom energijom nastavil, dok mu nije ruka utrudela, a onda je plaćucega dečka iz škole van na hodnik pošiknul riečmi: »Tako, — ti nevaljanac, sada moreš oditi k tvojoj mami te joj povedati, da si opet batine dobil — ti nevaljanče!«

Iz početka je gospodin nadzornik sav zapanjen tu stal, te se nije mogel prećuditi smielosti gospodina školnika, kojom je, — inače skroz vrstan učitelj — u njegovoj nazočnosti se usudil prekoraciti slobodu granice kastigovanja.

»A kaj bude sada, gospodine učitelju! — veli nadzornik prilično razjarenim glasom — ako se sada mati toga detečca dojde kmeni pritužiti?«

»Van ju neka hitiju iz sobe, kak sam ja malo prije dečka iz škole, gospodine nadzorniče!« — odgovori lakonički gospodin Trpki.

»Tako! A ako onda dojde njegov otač, kaj onda?«

»Ah, za to se gospodin inspektor neka nikaj nestaraju, jer on neće dojt!«

Kovacs Gjula ablegati. Za tēm je Lukacs Laslo ministarpredsjednik odgovora dal onim govornikim, koji su u borbu do sada govorili. Ministarpredsjednik je od više stvari, i to, od hrvatskoga položaja, od obćenitoga izbornoga vlasti i t. d. govoril. Sednica je od kormanu predstavu na znanje vzela. Navay predsjednik, gledeć na političkoga stališa, predložil je, da nek se sednice na nestalno vrēme razvjaljaju. Orsačka hiža je k tomu prinosa dala. Još je Barcsay Andor ablegat interpellaciju upravio k poljodelstvenomu ministvu i visokorodna gospoda su sirom išli.

Vezdašnji korman i opozicija, osobito pako Justhova-stranka se nemreju nikak poravnali vu obćenitim izbornim vlastu. Za radi toga su se od parlamenta sednice razvjalje, i Lukacs ministarpredsjednik je u minućem dneve novu propoziciju skupastavil i to Justho pokazal.

Majus mesec 11-ga dana pred poldan ob 10 uri je Justh Gjula, od neodvisne stranke predsjednik, ministarpredsjednika pohodil i žnjim črez dvē ure dugo dogovarjal. Na ovi konferenciji nazoćni su bili još: Némethy Karoly državni tajnik i Vargha Gjula, od orsačkoga statističkoga ureda ravnatelj. Ovi četiri političari su se iz obćenitoga izbornoga vlasti konferērali, ali nikaj su nē mogli svršiti vu ovim stvaru.

Još on dan poslie podne se je Lukacs u Beč putoval i odvećer ob 7 uri ta dolazil. Odvećer ob feralj osmi uri je u magjarski hiži konferencija bila, na koji zvuon ministarpredsjednika je vitez Auffenberg ministar vojnih posala i Hazai Samu domobranski ministar nazoćen bil. Ministri su se iz soldacke stvari dogovarjali.

U minućem nedelju pred poldan je Lukacs ministarpredsjednik u Sónbrunnu na izpitivanju bil pred kralja. Izpitivanja je črez jedne ure dugo trajala. Poslie podne ob pol šesti uri su se Lukacs i Hazai ministri nazajputovali na Budapest.

U minućem pondelek ob pol 11 uri je Lukacs Laslo ministarpredsjednik Justh Gjula ablegata pohodil i žnjim črez jedne ure dugo dogovarjal. U poldne ob 12 uri pak je Lukacs Kossuth Ferencu pohodil u Gresham-palaci i žnjim do pol 2 ure dugo konferenciju držal.

Poslie podne ob 5 uri vu ministarpredsjednički palaci su ministri konferenciju imeli, koja je do pol 8 ure dugo trajala. Na konferenciji je ministarpredsjednik obracunala dal od svršene stvari i od političkoga stališa. Za tēm su se s tekućemi poslie bavili.

Sabor je u minućem tork vu poldne ob jedai uri kratko sednicu držal.

Lukacs ministarpredsjednik i Justh Gjula su u minućem tork dalje nastavili ono dogovaranje, koju su u minućem tjednu hapili. U majus 14-i konferenciji nazoćni su bili Hazai Samu domobranski ministar, nadalje Hollo Lajos i Földes Béla ablegati. Ovi političari su se črez 2 ure dugo konferērali, ali vu izbornim vlastu nikaj su nē mogli svršiti Justhova-stranka nemre primiti vu izbornim vlastu onoga osnova, kojega Lukacs hoće dati piku, narodu.

U minućem sriedu je Polonyi Geza bivši ministar pohodil Lukacsa. Ob feralj 11 uri je dolazil Polonyi k Lukacsu i poslie podne do jedne ure je pri njemu bil. Dakle konferencija je nenavadno dugo trajala. Za tēm se je Polonyi k Justho vozil i žnjim do dvē ure konferēral.

U minućem petek je sabor opet kratko sednicu držal, na ovi sednici je ablegatska hiža ustanovila, da majus mesec 20-ga dana, tojest sutra opet naprē vzeme soldackoga predloga. Opozicija pak će na novoma obstrukciju ravnati, i bude ravnala tak dugo, dok ne bude obćeniti izborni vlast — kakti sankcionērani zakon piku, narodu u ruke.

Pčelarstvo.

(Dalje.)

Umjetno rojenje.

Ljudi, koji su pred nekuljiko ljetmi na svētu zveljli, nēsu niti iz daljeka poznavalji te svakojačke novotarije, koje medju danasnjem naobraženem narodom veljiko ulogu igraju. Ako si premisljimo naše gosoodarske priljike, u kakovom položaju su negda bilje, a vu kakovom su denes? Drveni pljig i brana, to je bilo sve, skēm su ljudi obde-lavljali svoje polje.

A denes ako pogljedamo vu dvorišće jednoga vekšega gospodara, tu budemo vidli svakojačke novosti; raznovrstne pluge, i koje

kakve mašine, skojemi se svako delo na brzu ruku obaviti more.

Kak sve ovo, ravno tak i pčelarstvo došlo je u najnovije vrēme do vekše naobrazbe i napredka.

Nasi predji, ako prem i na veljiko su se bavilji z pčelarstvom, ali ipak pčeljnjaju teoriju niti najmanje poznavalji nēsu.

Ali od kad se pčelarstvo počelo bolje proučavati, i pronajdijene su košnice, u kojih se more svaka sēt vun zeti i opet nuter deli, i sve toćno pregledati, odkrita su sve tajne pčeljnjega životu.

Z ovakovemi košnicami je mogući jeden clovek bez svake pomoći na veljiko pčelariti, samo ako ima dosta znanja, koje je k tomu potrežno. Ako pčelar ima stotinu pčelcov vu svakovih košnicah, leži žnjimi boravi, nego z desetemi u prostih košnicah; jer ne mora pri pčeljnjaku sedeti i roje čakati, nego je izroji sam kada je njegova volja i kada ima za taj posel dovoljno vrēmena. Daklje ovo rojenje zove se umjetno.

Pokehdob da se pčelci moreju na više načinov umjetno rojiti, ali ja nēmam tuliko prostora, da bi vam u ovom članku sve napisati mogel, nego samo napišem rojenje, skojem se ja služim od početka svojega pčelarstva; pak mi to uvek ljēpo i dobro napreduje. Naćin toga rojenja je ovakov. Za lēpoga toploga dana popriljiki od desete vure pred poldanom, pak do trefje popolne, ja obavljam umjetno rojenje, jer je vu ovo vrēme najviše pčel na paši, pripravim si košnicu, u koju kanim rojiti, vu nju namećem ramice nekoje z naravnim, a nekoje z umjetnim setjem iz punjene tak, da mi samo jedna fali (jer nato mesto dojde ramica z maticom), a jedno sēt podpunoma iz gradjenu zemem i vu nju z jedne iz druge strani na ljejem toljiko vode, kuliko vljēzne tak, da su se ljuknjice pune.

Onda otvorim košnicu, u kojoj je pčelac, kojega kanim rojiti, zemem vun jedno ramicu, i dobro pregledam, jeli je nanjoj Matica; ako je tu nēma, onda zemem drugo i tak dalje, dok ju najdem, onda ovo ramicu z maticom iz pčelami, koje su na istoj seti, denem vu onu košnicu, koju sem za roj pripravil, i košnicu zatvorim; a na njezinu mesto pak denem onu zvodom napunjenu,

»A odkud oni gospodin učitelj to znadu, da on nedojde?«

»Eh, to ja znam tako, jer otac toga nevajlanca sam ja!«

III. Liećnik u zabuni.

U niekom miestu zbećaža jednoć žena siromašnoga seljana. To je bila vrlo drugarica svoga muža i osobito dobra mati svoje diece, pak je mužu mnogo do toga stalo, ako bi čim prije ozdravela. On anda ide po liećnika, koj poznavajuć njegovo siromaštvo, ga pita, zašto ne šalje ženu radje u špital, jer čim će on liećnika platiti.

Seljak spukne iz žepa pet dukatah, koje je još od dietinstva imao spravljene, pak je pokaže doktoru veleć: »Ovi su vaši, gospodine doktore, jeli mi ženu zvracite ili ubijete, sve jedno, svakako vas snjimi naplatiti, samo izvolit se odmah knjoj potruditi!«

Siromaska žena je polag sve njega, pazke i vraćenja već tretji dan umrla, a doktor je od seljaka zahtieval obećanih pet dukatah, pak je ustied toga med njim i seljakom nastal sliedeći dialog:

»Jeli ste gospodine doktore moju ženu izliećili?« — pita ga seljak.

»Žalibože, nisam bil mogući!« — odgovori doktor.

»A jeli ste ju ubili?«

»Bože oslobodi, — kaj to govorite!«

»Kad ju niste niti zvracili niti ubili, tad vas neidu nikakovi dukati!«

IV. Kak je general Vrangel nasel.

Glasoviti pruski general Vrangel se je jednoć setajuć sastal sa niekim iz susedstva mu poznatim dećecom, koj je u svakoj ruki držal jednu liepu črlenu jabuku te ih je promatraf. Dobročudan, kakov je general uvijek bil, pak da i dećeca na probu stavi, zapita ga Vrangel: »No dećec, jeli bi mi hotel jednu od ovih jabuk prikazati?«

Dećec mu odmah jednu pruži, čemu se general niti nije nadjal i Vrangel se je čutil obvezanim, da sad naprienu si rolu do kraja odigra. On anda jednom rukom prinese jabuku k ustam te srdaćno zagrizne u nju, doćim drugom rukom posegne u žep,

iz njega izvadi groša, kojega dećecu pruži veleć: »Sada slobodno jedj i ti tvoju jabuku! Za ov groš si moreš drugu kupiti!«

Dećec odmah potegne iz žepa nož, te prićne jabuku bieliti.

»Zakaj ti bielisi tvoju jabuku? Vidis, ja ju jedem neobielenu sbielinjem skupa!« — pita ga Vrangel.

»Je, to ima svog zroika!« — odgovori dećec — »jedna od ovih dveh mi je putem u kravsko lajno opala, a sad neznam koja je to bila, jer sam ju čisto obrisal!« I stim hitro odbieži.

Vrangel je jedno vrieme začudjeno za njim gledal, a onda zmrmial: »Takov tepć! — Mene tak namazati!«

V. Arabski.

Niekog dana je došel khodži (k popu) nieki bogataš, te ga je zapital, koliko bi zahtieval za odgoj i izobraženje njegovog sina. »Tri sto krunah!« — odgovori hodža. — »Kaj si se zmislili!« — vikne bogataš — »to je preveć, em za tri sto krun si morem

košnicu zatvorim i odnesem na koje drugo mesto u pčeljinjaku, a ovo pak, u koju sem del ramicu, z Maticom denem na mesto ove košnice gdè sem zel maticu, tojest na mesto staroga pčelca dojde prazna košnica gdè je Matica.

Onda sve pčelje, koje su na paši, dojdeju u ovu novu košnicu, gdè je Matica, i roj je golov.

(Drugiput dalje.)

Simon Mustač.

Racionalni pčelar u Svetoj Mariji.

KAJ JE NOVOGA?

— **Odlikovanje.** Njegovo Velicanstvo magjarski kralj je čakovečkoga rabnera Schwarz Jakoba s krunjnim zlatnim krstom za zasluge odlikoval. Odlikovani rabiner ovo odlikovanje za kroz dugo vreme svršeno korisno djelovanje je dobio. 8 og aprila 50 godine su bile tomu, da Schwarz Jakob svoju službovanje u Csáktornya hapil je i njegova bogostovna občina na ovom danu s velikom svečanostju i ljubavom je svetkoyal petdesetogodišnjicu, jer častni rabinar kakti svećenik, kao domovine verni sin, kao obiteljni otec i kao dobrotvorni čovek ljubav i štovanje svih svojih poznanocv si je prikribil. On je natemtilj izr. Žensko Društvo i Izr. Dobrotvorno Društvo, koja već vngom siromakom su pomagala. Šest sinove i 4 kćere brišljivo je odgajal; od sinova jeden: Dr. Schwarz Mór je nadrabim u Győr, drugi: Dr. Schwarz Lajos je fiskaliuš u Csáktornya, najstareši sin je tajnik velike bogostovne izr. občine u Osieku, tri pak imaju lepu trgovačku službu u Budapešt. Krst za zasluge varmegjnski veliki župan sam bude prekdal. Želim, da častni gospodin rabinar još dugo vreme se veseli visoka odlikovanja i postovanja svojih sugradjanina, takaj i njegova žena, gospa rabnerica, čije dobro srce i izobraznost u velikom okrugu su poznata.

— **Povodnja.** Vu Ameriki se Mississipi rēka razleja i samo vu žitko je petdeset milijun dollarov kvara zrokovala. Korman 117 jezer mukotrpne ljudi sderžava s opravom i s hranom. Kongressuš je odredil, da opet dva milijun dollarov se mora na pomoć dati. — Inbrucka javiju, da je

šest oslov kupiti. — »To je istina,« — odgovori hodža — »ali ako si ti za tri sto krunah kupiš šest oslov, miesto, da dašes svoga sina izobraziti, tak postaneš, tvoga sina uračunajuć, posiednik od sedmero oslov!«

Nieki mladić dojde jednoć k istomu hodži te mu se potuži, da bi se rado sa liepom i bogatom dievojkom niekog trgovca oženiti, ali pošto je sam sirotan, neufa se ju kod roditeljah zapositi. Hodža ga na to zapita, jeli bi mu prodao svoga nosa za dvadeset jezer forinti. »Bože oslobodi!« — odgovori mladić. — »Onda idi te ju zaprosi.« — veli hodža — »pak se na me pozovi!« — Mladić tako učini; a kad su se onda mladenkini roditelji kod hodže, koj nesme lagati, za mladenca opitali, rekel im je: »Ja samo toliko znam, da sam mu za jednu njegovu stvar ponudil dvadeset jezer forinti, ali on me je odbil!« Mladenkini roditelji su sad mladenca držali za bogatoga i vjenčanje se je u kratko vrijeme obavilo.

Em. Kollay.

lam voda pol varaša oblejala i više mostov spodrla. Kvar je veliki. Soldati šance zdižeju, da obraniju od veške nesreće varaša. — S Münchena je takodjer hudi glas došel. Južna Bajerska je skorom su vu vodi. Železnice su spretrgane, mosti spodrli. Tak naglo se počel snēg vu pečinah taliti, da svi potoki i rēke su se razljjale. Strahoviten kvar je zrokovala povodnja i vu Salzburgo, gde su više občine pod vodom. Jeden človek se v tepil.

— **Zdavanje.** Fuchs Ferenc štacunar alsólendvai stanovnik je ovoga meseca 5-ga dana pred oltar peljal; Premec Ilonku, starešoga Premec Mikloša čakovečkoga rukotvorca čer. Službeno zdavanje su on dan pred poldan svršili.

— **Nove orsačke škole vu Medjimurju.** Kultusminister 1912 leta septembra 1-ga stošesdeset novih škol nastavi sa tristo-pedeset učitelja. Po drugi strani pak već vu postavljene škole još stosedemdeset i pet učiteljev pošte. Nova škola bude vu Muravidu sa tremi i vu Kotoru sa 8 učiteljev. Štridovar dobi još tri (sad su 5), Drávavásárhely pak jednoga (sad su pet) učitelja na pomoć, jerbo ove škole tuliku dece imaju, da su bivši naučitelji nikak ni mogli su decu vu školu spraviti i nje poleg zakona od sestoga leta učiti.

— **Navučiteljska sesija.** Medjimurski naučitelji su ovoga meseca 9-ga dana sesiju imali na Muraserdahelju. Sve skupa je 64 naučitelja bilo nazočno pod vodjom. Brauner Lajos prezeša.

Pred sesijom je Gerštner Margit naučiteljica iz Muraserdahelja decu učila, koja je zahvalnost dobila s vrho toga, da su deca lepo i čisto magjarski odgovarjala na svako pitanje.

Ob devali vuri je božja služba bila, tojest meša, koju je Molnar Gjuri murasermartonski plebanos služil na službu Božju.

Za tem ob 10 vuri se počmela sesija vu orsackoj školi, koju je prezeš sa krasnim govorom odpral.

Ove lepe reči je Zriunji Karolj zahvalil i predlog prestavil, da se dr. Ružička Kalman, koj sad betežen leži, telegrafično pozdravi.

Po ovim dogodjaju je Gjarmaty Józef alsódombori naučitelj govora držal od naučiteljskoga stališa i od naučiteljske plače. Nad ovim govorom je vekša borba bila.

Još Lerch Lajos njirvölgi naučitelj je imal predstavlanje. Obedva su zahvalnost dobili vu zapisniku. Sad su još račune pregledali i buduću sesiju vu Muračanj prinesli.

Po sesiji je obed bil na veliki oštariji, gde se vngog i lepih napitnic čulo.

Jedna stran učitelja je po poldan ob tretji vuri od putuvala iz Muraserdahelje, druga stran pak se do rana lepo i izversfno zabavljala dalje.

— **Vjenčanje.** Dr. Abay János mjestni fiskaliuš ovoga meseca 11-ga dana udaval se Weissenwarthi Weissmann Hermina zvanom dievojkom, negdašnjoga pokojnoga Weissenwarthi Weissmann Ferenc c. i kr. pukovnika k čeri vu Cilli.

— **Plača na brodu.** Trgovački minister je dopustil Bottornja občini, da na Muri složenim brodu slobodno plaću pobira, poleg ove tarife: Od dvoje za prežene marhe 24 f. od jedne zaprežene marhe 12 fill. od konja ili rogovnatoga maršeta 10 fill. od svinje ili od teleta 6 fill. od človeka 4 fill. od motora 1 K. od bicikla 30 fill.

— **Umiranje.** Stareši Heinrich Mor konjski trgovec, čakornjaiski stanovnik je o. meseca 13-ga umrl. Naj mu bude lehka zemla.

— **Koji vu prepovedano mesto hodiju.** Dobović Bertalan i Gjura banjahegi stanovnici ovoga meseca 6-ga dana po noći su vu Martec Balinta banjahegi stanovnika pivnicu vrdili i odonut su jednoga 56 litrov punuga lagviča sa jabočnicom i 14 flaših žganice odnesli. Počinitelje su sudu na javili.

— **Fustolovina na morju.** Iz Marseille pišeju, da je tam »Felix« zvana ladja se na javila i prijavila je da je na morju »Birkadate« zvano ladju našla, koja je već četiri tjedne se hitala po vodi i nikam nije mogla, jerbo mašine su se pokvarile. Ljudi na ladji su skorom od glada pomrli. »Felix« ladja njim je dala stroška i pomoć, da su dalje mogli iti.

— **Zemlja.** Vekivečna svaja je bila med Bizan Agasim i med njegovom Sogoricom Hinda Karolin. Svaji je zemlja bila zrok. Zemlju koja je još po pravici niti jednoga ni bila jerbo je pod pravdom stala, Hinda Karolin je dala sorati. Kad je to Bizan počul, pograbil je pušku i išel je na lice mesta. Sogoricu je još tam našel s kojum se taki postrical. Vu veliki stricingi je Bizan tak sgubil pamet, da je doli strehli Sogoricu, koja je takl vumrla. Krvoloka su zatvorili.

— **Deca vu ognju.** Bantapolčanj občini tri mali selski dececi su se igrali vu Čizi Janoša škednju. Ognja su zakurili i za kratko vreme sve je bilo u plamnu. Već je skorom krov se doli srušil kad je Ivanic Gjula stolar ni maril za svoj život i skočil je vu ogenj, od kud je dva male decece odslobodil od strahovine smrti. Nije imal vreme, da i tretjoga oslobodi. Goreći krov se srušil i pod se zakopal Dóza Lajos tri lét staroga dececa, od kojega su samu zgreče čonte našli. Ogenj se je dale razširil i deset hiž je uništil. Pazite ljudi na drobnu decu i na šibice, jerbo či nebudete pazili, lahko vas bude Bog s velkom žalostjom i s kvarom kaštigal.

Pesma od fare Štrigovske!

(Dalje.)

Sad gazdova žena kaj oće početi;
Kaj nemre iz gantara riti dol vzeti!
Sad ona po štrih spivnice gre hladne;
Se vuni gor zravna na gazdo opadne!

To bila je izložba vstrigovski fari;
Od varaša Štrigove malo na strani!
V Robadihegy občini vjedni pivnici;
A gazda kum Mica su dol na vježdici!

Robadihegy občina prva je vřari;
Naj vekšna naj lepšna od Mure na strani!
Su bregi i grabe i krasne gorice;
I zvinom napoljene velke pivnice

Občina prva je strašno zelega;
Kaj jenupt bi čednoga birova mela
I dragi Bog dal nam je što smo prošli
V buduće ma opet si Kodba zvolili

Podgorelec Marton

Robadihegy.

(Drugiput dalje.)

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplök elűzése, valamint finom, puha bór és fehér teint elérésére és megővésására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpfeferl“ (Hiram) tejszappan. Védjegye „Steckenpfeferl“ kelti Bergmann és Co. czeg Teichen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-drogéria-illatzerár és minden szalmazá vágó üzletben. Darnja 80 fillér. — Használatképen csodálatosan bevált a Bergmannféle „Ma newat“ Hiram tejszappan fehéres és finom bő, kezek megővésására. ennek tubusa 70 filléért mindentű kapható.

Csépléshez, gőzkeszántáshoz, téli fűtéshez kiválóan alkalmas

==== Tatai briketteket és tatai darabos szenet ====

jutányos áron szállít a
Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest
 V., Zoltán-utca 2—4.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépitőszere
 a FÖLDES-féle

◆ MARGIT CRÉME. ◆

Ezen kiváló arckoncsót az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos bőrbárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves gyógyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.**

A Margit-crémet a bor azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely Salóban **meglepő gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt hársónysima s rózsaszínű lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, zsepők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépi az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder 1 K 20 fill.

Készíti ez postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Csáktornán:

PETHŐ JENŐ gyógyszerésznél.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánl a elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . .	500 kor.-tól	feljebb
harmoniumok	150	" "
czimbalom . . .	100	" "

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiadt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek, Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók

: Régieket átcserél újra :

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Sparing. A. Koloman

Varaždin, Ferenc József-tér.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemu közönséggel, hogy a tavasz- és nyári ujdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig: Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel bélelt kész csipkeblousok 5 koronán felüli áron, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első becsi gyárakból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

506 24—26

Szolid kiszolgálás!

Csak Animo pezsgőt igyunk!

**Kellemes üdítő ital!
 Hazai gyártmány!**

WASHALL

lejobb mosószer

Washall Company Wien II/27.

Kapható BALASZ HÁNDOR üzégénél Csáktornán.

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és disztő

:: dúsan felszerelt butorraktára ::
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
 kaphatók.

A legolcsóbb áron, egyszerű úgyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szalonberendezések nagyválasztékban raktáron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek.

Mérsékelt árak! Kedvező fizetési feltételek!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy

Varazdon a Kukuljević és Šenoína útca

sarkán

bútor-raktárt

nyitottunk és állandóan raktárou fogunk tartani mindennemű

műasztalos és kárpitos árúkat.

Felkérjük a n. é. közönséget, hogy szükségletei beszerzése végett nagyb. látogatásaival bennünket megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Az I. Horvát asztalos és kárpitos szövetkezet bizományi raktára

(Franjo Zavrič Zágrábból)

Umjerenе cijene!

Povoljnijni platežni uvjeti!

Častimo se p. n. občinstvo javiti, da smo u

Varaždínu na uglu Kukuljevićeve i Šenoine ulice otvorili

skladište pokućtva

i da ćemo vazda držati na skladištu svakovrstne

stolarske i tapetarske robe.

Umoljavamo cij. občinstvo, da nas prigodom potrebe svojim cij. posjetom počaste.

Veleštovanjem

Komissionalno skladište I. hrvatske stolarske i tapetarske udruge iz Zagreba

(Franjo Zavrič)

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósg 1911. évi P. 2297 sz. végzése következtében Dr. Hidvégi Miksa ügyvéd által képviselt Mursics József gabonyügyi lakos javára 892 K 66 f s jár. erejéig 1911. évi május hó 4-én fogamatositott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 681 K becsült ruhanemű és sátorfából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírósg 1912. V. 280 sz. végzése folytán 892 K 66 f tőkekövetelés emerk 1911. évi április hó 1 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 117 K bíróilag már megállapított, költségek erejéig Stridóváron 34 sz. a. leendő eszközlésére

1912. évi május hó 23-ik napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Csáktornya, 1912. május 13. 856

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósg 1909. évi V. 553. 518 sz. végzése következtében Mayer Ernő budapesti ügyvéd által képviselt Barmaper és Bermann wieni cég javára 391 K 10 f s jár. erejéig 1909. november hó 2-án fogamatositott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1000 K becsült női nagykendőkből álló ingóságok. nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírósg 1909. V. 518 és 553/5 sz. végzése folytán 391 K 10 f tőkekövetelés, ennek 1909. január 14 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 57 K 40 f bírói-

lag már megállapított költségek erejéig Csáktornya városzház épületében leendő eszközlésére

1912. évi május hó 24 napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Csáktornya, 1912. máj. 8. 855

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziájsza, mely már sok év óta legjobb befizetéseinek bizonyított kúrájánál, száznál is meghaladónál. Fegyelmestetés. Súlyos hamitványok miatt bevásárlókör óvatossá legyenek és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyesülvén minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

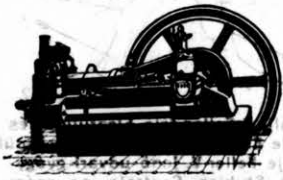
D. Pichter gyógyszerháza az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. szn.

Langen & Wolf

Wien XI/3. Laxenburgerstrasse 53—55. szám.

Mérnöki iroda; Pozsony, Stefania-utca 25.
A monarchia legteljesebb motorgyára.

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, világítógáz és szivógáz hajtásra, több mint 106.000 drb, egy millió lóerőn felül forgalomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok.
A legmodernebb szerkezet. Az égő anyagok legkisebb fogyasztása.

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét a rovataban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét a rovataban díjmentesen közöljük

<p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádasi Nándor Csáktornya Mik. Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damás</p> <p>Butorraktár: Borik Ódon (butor- és koporsóraktár) Csáktornya</p> <p>Hirschler Armin Varadzin</p> <p>Cipész: Masztnak József Csáktornya Meskó Bálint Csáktornya</p> <p>Divatáruháaz: Liszi és Brodnayk Stridóvár</p>	<p>Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Árpád-utca Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Ivácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya</p> <p>Férfi- és nőidivatárú: Zrínyi Viktor Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (kőszén, faszén, magvak és a „Mitrügy” kőkelesztő-Székelyi raktár) Csáktornya Grüber Ösvárvér Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Ifj. Premez Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Mattersdorfer N. Csáktornya Leitmann György Csáktornya Szába Testvérek Csáktornya Guttsch Rezső Csáktornya</p> <p>Kávéháaz: Földes Már Zrínyi kávéháza Csáktornya Heusch Jenő Csáktornya Geratmann Lipót Othon Csáktornya Kávéháza Csáktornya</p>	<p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sarkkőkészítő: Terasztyák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varadzin</p> <p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Lóbi Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és díszmárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bemay Károly utóda Csáktornya Bemay Károly Csáktornya Frohenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Szabadalmazott „Kristály” pezsgőgyár: Herczog Sándor délvásúti vendéglő Csáktornya</p>	<p>Vendéglők: Hajjas József Csáktornya Pecsonnik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusátsz Alajos Csáktornya Deutsch Zeigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bogola István venlégző Csáktornya A vasúthoz Csáktornya Singer Salamon Csáktornya Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár Csáktornya Szőtöry János, Drávasárhely Csáktornya Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely Csáktornya Kovács Mihály korcm. Drávasárhely Csáktornya Leitmann Mihály, Nyirőbény Csáktornya Leitmann Bálint, Szentilóna Csáktornya Fejgátsok András Budapest, VII., Klauzál-tér 13 Csáktornya Kozjak Mihály, Kisszabads Csáktornya Bauinback Rezső, Szentilóna Csáktornya Nádai József Ligetfalva Petánczi svanyu-víz központi raktár és szállítási vállalat Csáktornya</p> <p>Vászonkereskedő: Sáivoncsik Antal Csáktornya</p>
---	--	--	---

Üzletvezetés Pécsett. Marx János a máv. elnökgazdaságiállratot intézők Nendvich Andor polgármesterhez, arról értesítve őt, hogy a miniszterlatács Pécsett, mely Pécsig a zágrábi üzletvezetéshez tartozott, 1913. évben üzletvezetését állít. Az üzletvezetés elhelyezése tárgyában Zenovics Kornél máv. igazgató vezetésével május 15-én magyar államvasutak egy bizottsága érkezett Pécsre. Még a f. évben hozzáfognak a máv. középiskolai internátus építéséhez, mely célra a város ingyen telket ajánlott fel.

— A **Vasárnapi Újság** nagyon sok érdekes képet közöl a legutóbbi napok aktuáltságairól s egyéb érdekeségeiről. Ilyenek köztül rajzoltak a Titanic katasztrófáról, május elsőjéről, fényképeket a gyermeknapról, az Akadémia új tagjairól, Sanfrancisco újászületéséről, a floridai tengerfeletti vasútról, a delegációk bécshelyi repülőgépszemléjéről, a dominikánusok új budapesti templomáról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Temploni Árpád és Peleki Sándor verse, Majthényi György novellái, Claude Farrère regénye. Egyéb közlemények: cikk és képek a különféle madárfészkekéről s a rendes hetti rovatok. Iraddom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkörképkel együtt hat korona. Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.)

— **Lóosztályozás.** Csáktornyan jövő kedden lóosztályozás tartatik. Ez okból Csáktornya (Buzás, Balfián, Zrinyi-külváros) Szászok és Drávaszentmiklós köz-ékei lova, a Vasárnapra, reggeli 8 órára berendeltetik.

— **A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszere lett, mely számos családban már sok év óta mindig készleltben van. Hatfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúszlós stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járánykórnál, minő a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszere jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésként az influenza ellen is és úvegekben: á K — 80, K 140 és K 2.— a legtöbb gyógyszerüzletben kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a Horgony-vedjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Kávéház átvétel.** Az „Othon”-kávéház gazdát cserélt. Az előbbi tulajdonostól Gerstmann Lipóttól vette Eisenstädter Bódog Újonnan csinosan berendezte és tegnap Balogh Károly zenekarának hangversenyével megnyitotta.

— **Hivatalvizsgálat.** Németh Imre belügymin. titkár f. hó 16-án Csáktornyára érkezett s itt aznap a csáktornyai és csáktornyavidéki áll. anyakönyvi hivatalokat vizsgálta fölül.

— **Hangverseny.** Balogh Károly zenekara minden szerdán, szombaton és vasárnap Hajás József kerthelyiségében, kedden és pénteken az Othon kávéházban, hétfőn és csütörtökön Hencsény Gábor kerthelyiségében játszik.

Köszönetnyilvánítás.
Felejtetelen érzem illetve apánk elhunytá alkalmával megtört nekünk jóleső nagy résztvétel találkoztunk.
Fogadják mindazok kik ennek bármi uton kifejezést adtak, hálás köszönetünket.
Csáktornya, 1912. május 18.
Özy. idősb. Heinrich Mórné és családja.

Gabona árak. — Újra zítka.

mmásza	l. m.-ent.	kor.	fil.
Buza előrendü	Páenica	20 60	—
Rozs	Héz	16 50	—
Árpa	Jecmen	17 50	—
Zab	Zob	18 50	—
Kukoricza	Kuruza siba	19 20	—
Fehér bab	Gráh. bel	23 20	—
Sárga bab	zuli	21 00	—
Vegyes bab	zmésán	19 00	—
Kendermag	Konopijenszeme	22 00	—
Lenmag	Len	24 00	—
Tökmag	Köcsice	2 700	—
Bükköny	Grahorka	15 00	—

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-masrend tulajdona. Elsőrangú kén- és sóvíz gyógyfürdő. Modern berendezésű szőlfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön helyek a park részére. Török- és márványfürők; hőlég, szénásvas- és villamos-vízfürők. A fürők kitűnő eredményt hoznak a különböző betegségek kezelésére. Szoldi kezelés, júntányos árák. Gyógy- és zenéj. társ. Prospektus ingyen és bérmentve kőld. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Van nekik fájdalma?

Használjon Feller-féle Elsáfluidót és Feller-féle Elsáfluidókat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsáfluidó saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, nyugtató, gyulladásgátló, szédüléstől mentesítő, gyomor- és bélbetegségek, köszvény, ideggyengeség, oldalszúrás, szaggatás, influenza, fejf. fog- és derékfájás, zsibb, hűlés, szemfájás, migrán, sok itt meg nem említett betegségek megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidót, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonal vagy hőlégtől eredő bajok ellen is paratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
II. Továbbá tudomására öhajtuk adni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görcs, étvágytalanság, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle háshajtó Rebarbara-Elsáfluidókat 6 doboz bérmentve 4 korona. Övakojunk azonban óvatosságtól és éimezzük minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

Tisztítsd csak **Globus** Tisztító kivonattal a világ legjobb fémtisztítószerre

Csáktornyai fürdő
Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

♦♦♦ Kádfürdők. ♦♦♦

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyá-
:: korolt masszírozónó.

— Jegyek kaphatók: —

Nádasdi Nándor borhelyüzletében
Hirschsohn Testvérek diatárházában.
Mik Szilárd borhelyüzletében
Strausz Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari lözsdében.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

♦ A TULAJDONOSOK ♦

Sümegei méz a legjobb!

Az építelő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

!! sümegei meszünk !!

kizárólagos elárutási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** mézkereskedő csáktornyai lakosra (a laktányi mellett) ruháztuk, kinél úgy wagononként, mint kocsikonként, kerül eladásra miáltal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (sájer) mézset nagyon felülmúlja; azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

Dunántúli méz- és teglajgyárak T. I. SÜMEG (Zalamegye.)

Ugyanott tenyésztőjások kaphatók.

Sümegei méz a legolcsóbb!

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLMA NY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi **POBBITZER SÉRVAMPULATORIUM** speciális orvosj rendelointézet **BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Főemelet.**